

॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ कामं स्वच्छंदं अभ्यसप्रक्षिप ॥ ४३ ॥ ४४ ॥

तत्र भारतभीमेन ताडितास्तावकाः शरैः ॥ रुधिरौघपरिक्लिन्नाः परलोकं ययुस्तदा ॥ १९ ॥ नकुलः सहदेवश्च सात्यकिश्च महारथः ॥ तव सैन्यं समासाद्य पीडया
मासुरोजसा ॥ २० ॥ ते वध्यमानाः समरे तावका भरतर्षभ ॥ नाशक्रुवन्वारयितुं पांडवानां महद्वलं ॥ २१ ॥ ततस्तु तावकं सैन्यं वध्यमानं समंततः ॥ सुसंप्राप्तं दशदि
शः काल्यमानं महारथैः ॥ २२ ॥ त्रातारं नाध्यगच्छंत तावका भरतर्षभ ॥ वध्यमानाः शितैर्बाणैः पांडवैः सहस्रं जयैः ॥ २३ ॥ धृतराष्ट्र उवाच पीड्यमानं बलं
दृष्ट्वा पार्थैर्भीष्मः पराक्रमी ॥ यदकार्षीद्रणे क्रुद्धं स्तन्ममाचक्ष्व संजय ॥ २४ ॥ कथं वा पांडवान्युद्धे प्रत्युद्यातः परंतपः ॥ विनिघ्नन् सोमकान् वीरस्तदा चक्ष्व ममान
घ ॥ २५ ॥ संजय उवाच आचक्षेते महाराज यदकार्षीत् पिता तव ॥ पीडिते तव पुत्रस्य सैन्ये पांडवसंजयैः ॥ २६ ॥ प्रहृष्टमनसः शूराः पांडवाः पांडुपूर्वज ॥ अ
भ्यवर्तंत निघ्नंतस्तव पुत्रस्य वाहिनीं ॥ २७ ॥ तं विनाशं नुष्येद्र नरवारणवाजिनां ॥ नामृष्यत तदा भीष्मः सैन्यघातं रणे परैः ॥ २८ ॥ स पांडवान्महेष्वासः पंचा
लांश्चैव संजयान् ॥ नाराचैर्वत्सदंतैश्च शितैरंजलिकैस्तथा ॥ २९ ॥ अभ्यवर्षत दुर्धर्षस्य त्वाजीवितमात्मनः ॥ स पांडवानां प्रवरान्यंच राजन्महारथान् ॥ ३० ॥
आत्तशस्त्रोरणे यत्नाद्वारयामास सायकैः ॥ नानाशस्त्रास्त्रवर्षैस्तान् वीर्यामर्षप्रवेरितैः ॥ ३१ ॥ निजघ्ने समरे क्रुद्धो हस्यश्च चामितं बहु ॥ रथिनोऽपातयद्राज नरथेभ्यः
पुरुषर्षभ ॥ ३२ ॥ सादिनश्चाश्वपृष्ठेभ्यः पादातांश्च समागतान् ॥ ३३ ॥ गजारोहान्गजेभ्यश्च परेषां जयकारिणः ॥ तमेकं समरे भीष्मं त्वरमाणं महारथं ॥ ३४ ॥
पांडवाः समवर्तंत वज्रहस्तमिवासुराः ॥ शक्राशानि समस्पर्शान्विमुंचन्नि शिता उछरान् ॥ ३५ ॥ दिक्ष्वदृश्यत सर्वासु घोरं संधारयन्वपुः ॥ मंडलीभूतमेवास्य
नित्यं धनुरदृश्यत ॥ ३६ ॥ संग्रामे युध्यमानस्य शक्रचापोपमं महत् ॥ तदृष्ट्वासमरे कर्मपुत्रास्तव विशांपते ॥ ३७ ॥ विस्मयं परमं गत्वा पितामहमपूजयन् ॥
पार्था विमनसो भूत्वा प्रैक्षंत पितरंतव ॥ ३८ ॥ युध्यमानं रणेशूरं विप्रचित्तिमिवामराः ॥ नचैनं वारयामासुर्व्यात्तान न मिवांतकं ॥ ३९ ॥ दशमे हनिसंप्राप्ते
रथानीकं शिखंडिनः ॥ अदहन्नि शितैर्बाणैः रुष्णवर्त्मवकाननं ॥ ४० ॥ तं शिखंडी त्रिभिर्बाणैरभ्यविध्यत्स्तनांतरे ॥ आशीविषमिव क्रुद्धं कालस्तृष्टमिवांतकं ॥
॥ ४१ ॥ स तेनातिभृशं विद्धः प्रेक्ष्य भीष्मः शिखंडिनं ॥ अनिच्छन्निव संक्रुद्धः प्रहसन्निदमब्रवीत् ॥ ४२ ॥ काममभ्यसवामावानत्वां योत्स्ये कथंचन ॥ यैव हित्वं
कृताधात्रा सैव हित्वं शिखंडिनी ॥ ४३ ॥ तस्य तद्वचनं श्रुत्वा शिखंडी क्रोधमूर्छितः ॥ उवाचैनं तथा भीष्मं स्तृक्किणी परिसंलिहन् ॥ ४४ ॥